

Saksframlegg – styret i DA

Saksbehandler:	Bjørn-Are Lyngstad	Arkiv:	
Arkivsaksnr.:	18/247 - 3		

Domstolenes og DAs IT-plan

Vedlegg:

IT-Plan versjon 3.1

Direktørens sakssammendrag:

Med denne saken orienteres styret om forslag til IT-plan for domstolene og DA for perioden 2020 – 2022.

IT-planen er et styrende dokument for all bruk av teknologi i domstolene, også for digitaliseringsarbeidet. Den har et tre-årig perspektiv, og revideres årlig. Formålet med IT-planen er å beskrive utviklingsretning, mål og tiltak for arbeidet med IT i planperioden. Planen er innrettet mot utvikling på områder med vesentlig innvirkning på virksomheten, og er styrende for prioriteringer og valg på IT-området. Den tar utgangspunkt i strategisk plan [Domstolene 2025](#), og vil i styringshierarkiet ligge på linje med økonomiplanen og kommunikasjonsplanen.

IT-planen gjør det tydelig hvilke forventninger og ambisjoner som finnes til bruken av IT i domstolene, samt hvilke drivere og hensyn som må balanseres i arbeidet med å utvikle et digitalt rettsliv. Planen for 2020 – 2022 har fokus på syv innsatsområder som skal bidra til å innfri ambisjonene i domstolenes strategi for 2025.

Styret drøftet særlig hensyn og drivere for bruk av teknologi i domstolene, samt innsatsområdene og ambisjonsnivået i planen.

Saksopplysninger

1. Bakgrunn

IT-planen er en handlingsplan for bruk av informasjon og teknologi (IT) i domstolene. Den har et tre-årig perspektiv, og revideres årlig. Planen tar utgangspunkt i strategisk plan [Domstolene 2025](#) og skal særlig bidra til å realisere ambisjonen om digitalt rettsliv.

Formålet med IT-planen er å beskrive utviklingsretning, mål og tiltak for arbeidet med IT i planperioden. Planen er innrettet mot utvikling på områder med vesentlig innvirkning på virksomheten, og er styrende for prioriteringer og valg på IT-området. Daglig IT-drift, –tjenester, og forbedringsarbeid anses som premisser for utvikling og inngår ikke. Bruk av jordskiftefaglig teknologi inngår heller ikke.

Arbeidet med IT skjer i nært samarbeid med andre fagområder i domstolene og DA, og i samarbeid med andre virksomheter på justisområdet. Målgruppen for IT-planen er først og fremst ledere og beslutningstakere i domstolene og DA, og hos samhandlende leverandører.

IT-planen påvirkes og tar inn over seg ambisjoner og mål fra strategisk plan og fra planene for digitalisering, og påvirker disse og andre sidestilte planer. Det vil være en gjensidig påvirkning, særlig mellom Økonomiplanen og IT-planen.

2. Forventninger og ambisjoner

Planen skal synliggjøre IT som virkemiddel til å gjøre ambisjonen om digitalt rettsliv virkelig. Domstolene og DA står overfor et paradigmeskifte på IT-området. Noen stikkord for hvor vi er, og hvor vi skal, er:

- Vi går fra dokumenter til data,
- fra manuelle til «intelligente» arbeidsmåter,
- fra statistikk til analyse og kunnskap,
- fra å låse informasjonen inne til å dele informasjonen internt og eksternt,
- fra kontroll med teknologi og applikasjoner til kontroll med økosystemer og plattformer på tvers av virksomheter.

Driverne for denne utviklingen kan oppsummeres i;

- brukernes forventninger til digitale tjenester i møtet med domstolene,
- behovet for å digitalisere og effektivisere behandlingen av saker i domstolene,
- behovet for å ivareta digital sikkerhet, behovet for fleksibilitet og kostnadseffektivitet.

Domstolene er på denne måten i samme situasjon som offentlig sektor for øvrig, en situasjon som preges av mindre økonomisk handlingsrom og økte forventninger fra brukerne om nye måter å arbeide på¹.

3. Digitalt rettsliv – hensyn og drivere i bruken av teknologi

Stabile og sikre leveranser av IT-kapasitet og -tjenester er i dag avgjørende for at domstolene skal levere avgjørelser til samfunnet. IT-avdelingen i DA har ansvaret for å levere teknologibaserte tjenester, kapasitet og kompetanse til virksomheten, og kravene endrer seg etter som domstolene blir mer digitalt modne og mer avhengig av teknologi.

3.1. Grunnleggende hensyn

- Personvern, informasjonssikkerhet og rettsikkerhet har stor oppmerksomhet. Det er nært samarbeid mellom det IT- og sikkerhets-faglige miljøet og Personvernombudet.
- Bevisstheten om verdien av informasjonen i domstolenes IT-systemer er raskt voksende. På den ene siden er dette informasjon som har stor verdi for samfunnet, men ikke minst har den stor og uutnyttet verdi for domstolene.
- Ofte vil det være nødvendig å balansere flere hensyn. Det kan være brukerbehov som må balanseres med IT-faglige eller sikkerhetsfaglige behov og disposisjoner, eller det er økonomiske hensyn som setter begrensninger.
- Teknologiutviklingen akselerer raskt og talemåten «ikke for teknologiens skyld» er mer aktuell enn noen gang. Tradisjonelt skal bruk av teknologi veies i forhold til kostnader og nytte/effekter/gevinster. Dette hensynet er ikke lenger tilstrekkelig. Bruk av teknologi må i tillegg veies i forhold til hva som er sosialt og etisk akseptabelt i den aktuelle konteksten.

3.2. Drivere

Sentrale drivere for bruk av teknologi er behovet for digital og strukturell omstilling. Teknologi gjør det mulig å dramatisk endre domstolenes måter å arbeide på. Det vi ser i dag er starten på en utvikling som i stor grad drives av:

- generell tilstramming i samfunnsøkonomien
- politiske ambisjoner om utvikling av offentlig sektor og forventninger om at digitalisering skal gi gevinster som kan omfordeles
- politiske forpliktelser om redusert klimaavtrykk og satsing på bærekraftig utvikling

¹ [Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019 – 2025 – Én digital offentlig sektor](#)

- borgernes og næringslivets forventninger til modernisering i offentlige sektor, om digital tilstedeværelse og kontinuerlig tilgjengelighet til tjenester
- virksomhetenes egne ønsker om å svare opp forventninger og å bedre posisjonen sin
- teknologi som åpner for nye muligheter.

Det vi nå ser av digital og strukturell omstilling vil være prosesser uten ende. Å være digital vil være det som er vanlig.

For domstolene som sektor vil vi i tillegg peke på følgende særlige forhold som drivere for utvikling:

- vår forståelse av teknologien som virkemiddel for utvikling, gjør at vi stiller mer avanserte krav i våre strategier og planer
- aktørenes forventninger om tidsmessige domstoler
- ledere, dommere og medarbeidere sine forventninger om bedre verktøy og enklere arbeidshverdag
- forventninger om redusert sårbarhet og risiko i behandlingen av informasjon
- forventninger om at teknologi og særlig ny teknologi skal gjøre nye tjenester og arbeidsmåter mulig, for eksempel nye verktøy for beslutningsstøtte og anonymisering av rettsavgjørelser

4. De viktigste innsatsområdene for utvikling av IT-tjenester de neste 3 år

I arbeidet med IT-planen har vi satt fokus på syv innsatsområder som bidrar til å nå ambisjonene i domstolenes strategi for 2025. Disse områdene vil kreve et vesentlig fokus og utvikling de neste tre årene. De syv innsatsområdene er:

1. Modernisering av Lovisa-plattformen
2. Utstyr til medarbeidere og i rettssal
3. Informasjonssikkerhet
4. Fra dokumenter til datastrømmer
5. Kontorstøtte og samarbeid
6. Samsvar mellom ressurser og oppgaver
7. Ny teknologi

I IT-planen er hvert av disse områdene beskrevet nærmere, med et overordnet mål, en kort status for området, en noe lengre beskrivelse av utviklingsretningen for området og til slutt en kort tiltaksliste med de viktigste tiltakene for videre utvikling av de enkelte områdene.

5. Indikatorer

Til slutt i IT-planen har vi laget et kapittel som fokuserer på måling av effekten av IT-tjenestene. En økende grad av domstolenes samlede budsjetter brukes på IT, og det blir viktig at arbeidet med IT bidrar til å realisere ambisjonen om Digital rettsliv. Indikatorene for effekten av IT-tjenestene, og årlige målinger, vil hver for seg og samlet fortelle om hvor vi står i arbeidet med å nå målene. Det er laget et første utkast til indikatorer, og disse vil være under utvikling for å finne den beste måten å måle IT-tjenestenes effekt på domstolenes utførelse av oppgaver. Indikatorene som presenteres i den vedlagte IT-planen må derfor ses på som et utkast til videre diskusjoner.

Direktørens innstilling:

Til orientering og drøfting.

05.02.2020

Sven Marius Urke
direktør

Olav Berg Aasen
avdelingsdirektør